

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35,000 K

Nyári tantázia.

A politikai élet nyári szélsőségeit a kabinet rekonstrukciójáról elindított hírekkel szeretné megélni néhány fürge pesti boulevárd újság s a szokott könnyű lelki ismerettel szét is osztja a tárcákat az emberek nagyobb mulattatására. Békében a fiúmei cápa volt any nyira esedékes nyáron, mint azóta, mióta azt is elvették tőlünk, az augusztusi kormányválság. Ilyenkor a miniszterek is végre hozzájutnak néhány heti pihenőjükhöz s látványuk látszik a legalkalmasabbnak, hogy azalatt végleges távozásukról rebesgessenek híreket.

Nehéz esokorba kötni azt a változatos, de merő kitalálás alapuló sok íres kombinációt, mely a kereskedelmi minisztert, a kultuszminisztert, az igazságügyminisztert, a népjóléti minisztert s a külügyminisztert, szóval jóformán minden tagját a kabinetnek kiemeli állásából és irigyláreméltó fantáziával egy-egy más rezort élére helyezi. Vannak, akik ellentétéről értesültek, mások Kállayt várják haza amerikai kiküldetéséből, akadnak olyanok is, akik a kabinetiroda főnökét távolítják el, miután kimerültek júliusban a miniszterelnök belsőségéről s ezzel kapcsolatban az ő lemondásáról számyra bocsájtott kitalálásokban.

Megnyugtatók a nyugtalankodókat, hogy semmiféle változás nem történik s a közel-jövőben sincs szüksége a kormányynak, hogy személyi cserékkel bontsa meg munkaegységét. A kormány az őz elején hatalmas gazdasági és politikai munkaprogrammal indul neki az új politikai ciklusnak, melynek bevezetőjét Bethlen István gróf miniszterelnök újabb genfi tárgyalásai és a magyar delegációnak a kisebbségi kérdéssel kapcsolatos ugvancsak ott végzendő feladatai adják.

Az a körülmény, hogy a nemzetek szövetségének tárgyalóasztalánál a nyugati hatalmaknak is mértékadó államférfiak lesznek jelen, teszi szükségessé, hogy a magyar miniszterelnök is megragadja az alkalmat a velük való ismételt érintkezésre. Ezek a fáradságos utak mindig sikerrel jártak s a nemzetet egy-egy lépéssel vitték előbbre sorában. De ha valami rendkívüli közbeszóló ok folytán mégsem lehetne Bethlen István gróf a svájci tanácskozásokra, az sem jelenti azt, hogy azért marad itthon, mint ha kormányát kívánna újjalakítani. A légből kapott találgatásokkal számol az a publikum, amelynek jobb izlése tiltja, hogy szenzációra éhes pesti riporternek szellemtelen nyári kacsaít, vagy egy-két túlvérmes ellenzéki ur jámbor óhajításait késznéznének vegye.

Ha a nemzetgyűlési viharok erős hullámverésében biztos kézzel haladt a kormány hajója, hogy kényelhet, a sima tükrű, szelmentes nyári szünidőben, hogy megindozza az unatkozók jól értesülté-

gének fuvalmától. Hogy elfogadjá-e a külügyminiszteri tárcát és ipszilon vállalja-e a kereskedelemügyi miniszterséget, lehet szórakoztató találos kérdés annak, aki kívül áll a politikai helyzet ismeretén. Ennél szegényesebb ötletet még csak egyet produkáltak: a kormányban a fantaszták szerint lappangó pucosot, mely szerint két miniszter vetekednék egymással a

kormányelnöki pozícióért. Higgyék el, van a minisztereknek még nyár évadján is egyéb dolguk, mintsem, hogy eleget tegyenek az ötletrendező multságának. A kormányrekonstrukció hírére, mint valótlán koholmányt élvezzék csak kitalálók, akiknek kedvéért, legyenek efelől biztosak, nem borul fel az ország köznyugalma.

Az ORLE elnöksége táviratban üdvözölte a kormányzót

Debreceni előadók az Országos Református Lelkészegyesület konferenciáján

Kecskemétről jelentik: Az Országos Református Lelkészegyesület konferenciájának első napján, a délelőtti program második száma dr Erdős Károly debreceni lelkész-képző intézeti igazgató előadása volt az aktuális történelmi dátumokról. Ez előadás kapcsán megemlékezett az előadó az 1525. évi IV. tc-ről, Zwingli Commentariúsának 1525. évben történt megjelenéséről. Luther Mártonnak 1525-ik évben kötött házasságáról, a leydeni egyetemnek 1575-ben történt megalapításáról, az 1525-ben tartott országgyűlésről, az 1525-ben kinyomatott Komjáti kánonokról, a magyar gályarab lelkészeknek és tanítóknak 1675-ben a gályákra indulásáról, a piétizmusnak 1675-ben való megindulásáról, Jókai születésének századik és a niceai zsinat 1600 éves fordulójáról. Az élvezetes előadást nagy tetszéssel fogadta a hallgatóság és kimondották a gályarabok emlékének 1926-ban való megünneplését, valamint a leydeni egyetem üdvözlését.

A délutáni női belmissziói konferencián „A nők feladata a református nevelésben” címen Uray S. debreceni lelkész a konfirmációi oktatásról beszélt, hangsúlyozva annak a 12-ik életévéről későbbi időre való kitolásának szükségességét.

A konferencia harmadik napjának ragyogó reggelén a Rákóczy harang hívogató szavára 350 palástos lelkész indult a vasárnapi istentiszteletre. Janka Károly cigándi lelkész, tiszáninneri főjegyző őseréjű igehirdetése és a Polgári Daloskör művészi éneke után dr Baltazár Dezső mondott a szívek mélyéig ható urvasorai beszédet. Az urvasoraszítás és istentisztelet végeztével a Jókai emléktábla leleplezési ünnepélye következett.

Az ünnepséget a Himnusz eléneklésével nyitották meg, majd Baja Mihály debreceni lelkész mondta el ez alkalomra írt, költői szárnyalású ódáját, majd Murakózy Gyula kecskeméti ref. lelkész nagyhatású emlékbeszéde következett. Utána lehullott a lepel az emléktábláról, mely e szavakban őrzí a mesekiráy el nem muló emlékét:

„Jókai Mór, mint a református jogakadémia hallgatója, ez iskola falai között töltötte el két legszebb esztendejét. 1842—1844.”

A délutáni templomi ünnepélyen Forgács Gyula sárospataki lelkész

A redukált kölcsönösszeg dacára végrehajtja a város a lakásépítési programot

Módosul a beruházási program, miután háromszázezer dollárral kevesebbet kap a város

Mint megirtuk, Debrecen városa a külföldi dollárkölcsönből a tervezett 1.200.000 dollár helyett csak 900.000 dollárt kap. Ez a körülmény természetesen önkéntelenül is azt a kérdést állítja előtérbe, hogy mi lesz most már a közgyűlés által elfogadott és a miniszterhez felterjesztett beruházási programmal? — Magától értetődik, hogy ugyanolyan mértékben lehetetlen végrehajtani a programot, mint ahogy ez lehetséges lett volna egy millió kétszázezer dollárból.

A tervekben most már sem a városnak, sem a közgyűlésnek nincs módjában változtatni, de ez semmiesetre sem jelenti azt, hogy a program érintetlenül maradjon.

A változás méretei teljesen attól függenek, hogy a pénzügyminiszter milyen módosításokat ajánl a belügyminiszternek. E tekintetben az utóbbi napokban Budapesten járt Vásáry polgármesterhelyettes szintén folytatott tárgyalásokat és illetékes helyen kifejtette, mik a város kívánságai a „redukálást” illetőleg. — Nagyon valószínű, hogy méltányolni fogják Vásáry h. polgármester által előterjesztett kérését, de azt még bizonyosan nem lehet tudni, hogy teljes mértékben honorálják-e?

Annyi már bizonyos, hogy a pénzügyminiszter tegnap átküldte a belügyminiszterhez a maga javaslatát. — Ezt a hírt maga Lukács miniszteri tanácsos is megerősítette.

A programváltozást egyelőre szigorúan titokban tartják, annyit azonban sikerült megtudnunk, —

imádkozott. Baja Mihály debreceni lelkész költeményeiből olvasott fel. Az ünnepély első napján, az ORLE elnöksége a kormányzónak táviratot küldött, amelynek szövege a következő:

Horthy Miklós kormányzó urnak
Budapest, Kabinetiroda.

Az Országos Református Lelkészegyesületnek Kecskeméten országos konferenciára és nagygyűlésre egybegyűlt tagjai szeretettel teljes ragaszkodásukat nyilvánítják Főméltósága iránt és Főméltóságának hazánkra áldados működésére Istennek gazdag segédelmét kérjük.

A déli órákban dr Baltazár Dezső püspök, az ORLE elnöke címe-re a következő távirati válasz érkezett:

Kormányzó ur főméltósága az ORLE nagygyűlésének hazafias hódolatát örömmel fogadta és megbizni méltóztatott, hogy meleg köszönetét tolmácsoljam. Bartha, kabinetiroda főnöke.

hogy a beruházások kisebbik része teljesen elmarad, más részénél pedig bizonyos csönkkentések, leszállítások kell, hogy történjenek.

Azt is megtudtuk, hogy Vásáry polgármesterhelyettesnek sikerült arra vonatkozólag eredményeket elérnie és ígéretet kapott, hogy a lakásépítésre alkotott tervet keresztülviheti a város teljes egészében. Ez sem ment simán, mert Budapesten azt akarták, hogy ne ilyen nagy méretekben építsen a város. Ez volt a legnehezebb rész, amelyen azonban győzött a városi álláspont.

Mivel befejezett tények előtt állunk, nevezetesen 300 ezer dollárral kevesebb pénzt kapunk, mi a magunk részéről azt hisszük, van a beruházási programban olyan rész, melyet minden további nélkül — legalább egyelőre — ki lehet hagyni. Ilyen elsősorban a köztemetői építkezés. Ezt nem feltétlenül kell megcsinálni, elhalasztható valamivel későbbre is.

Illetékes helyen azt mondják, hogy a másik redukálható pontja a programnak a Déri-muzeum belső berendezése. Bizonyos bürokratikus nehézségek miatt, melyek az építési tervvel vannak összefüggésben, könnyen lehet, hogy az idén hozzá sem foghatnak az építkezéshez, vagy ha igen, olyan későn, hogy megeshetik az is, miszerint az épület falai tető nélkül fognak állani egész télen. Minden bizonnyal egy éven belül nem lesz teljesen készen az épület.

Itt van tehát a redukálásra alkalmas terület: a muzeum belső beren-

dezésére csak akkor lesz természet-
szerűleg szükség, ha az épület tető-
alá került. Egészen nyugodtan ki-
lehet venni a mostani programból
azt az összeget, melybe a muzeum
belső berendezése kerül. Ezt aztán
majd a következő évben végeztet-
nék el.

Ez a két megtakarítás ugyan
még korántsem adja ki a teljes kü-
lönbözetet az előirányzott és a ki-
utalt összeg között, de a még mutat-
kozó differenciát be lehet hozni a
többi pontoknál létesítendő reduk-
ciónál. A vállalatok is elfogadják
valamivel kevesebbet, még pedig
olyan kulcs szerint, amint melyik-
nek milyen égetően szükséges a köl-
csön.

Az bizonyos, hogy a miniszter a
850-900 ezer aranykoronányi dif-
ferenciát valahogy eliminálja és
csak örömmel lehet regisztrálni azt
a tényt, hogy ez a redukció első-
sorban a lakás építkezést nem érin-
ti. Reméljük legalább is, hogy nem.

Kugler Mihály meghalt

Kugler Mihály nyugalmazott
MAV főfelügyelő 81 éves korában
vasárnap este 8 órakor Bálint ta-
nár belgyógyászati klinikáján gyom-
ormérgezés következtében meg-
halt. Az elhunyt testvéröccse volt
Kugler Henriknek, a híres cukrász-
nak, kilenc fiutestvére közül ő ma-
radt legutolsóinak életben. Egészen
a legutóbbi időkig patriarkakorát
meghazudtató frissességgel nagy-
szabású tervek megvalósításával
foglalkozott; így ki akarta építeni
a svábhegyi és a balatoni körvas-
utat és szülővárosának, Sopronnak
pangó gazdasági életét játékkaszí-
nó felállításával akarta felélenki-
teni. Temetése szerdán délután fél
5 órakor lesz a Kerepesi uti temető
halottasházából. Hült tetemét a
családi sírboltban a katolikus egy-
ház szertartása szerint helyezik
örök nyugalomra.

Kugler Mihály hosszú időn át
a debreceni üzletvezetőségénél is
szolgált s Debrecenben a társaság
kedvelt alakja volt. Lányai közül
egyiket Kosztolányi kamarás, má-
sikát Vass Antal kuriai bíró, a
harmadikat dr. Öreg Béla ny. bíró
ügyvéd vette feleségül. Kiterjedt
rokonság gyászolja.

**Bartók Béla utolsó londoni
szere**

Budapest, augusztus 25. London-
ból jelentik: A londoni koncert-
évad megnyitója alkalmából sir
Henry Wood hírneves angol kar-
mester vezetésével a Queens Hall
zenekara estélyt adott, amelyen
csupa újdonságot mutatott be. Így
Bartók Béla tánc Suite-jét, a ma-
gyar mester szerzeményét, amely
már a legutóbbi prágai eredeti
bemutató alkalmával osztatlan di-
cséretet kapott. Az angol sajtóban
most is egyhangú lelkes fogadta-
tásra talált.

**A Népszövegsőn szeptember 2-án
ülésezik**

Genf, augusztus 25. A népszöve-
tség szeptember 2-án ül össze. Nap-
rendjének 13-ik pontján Magyar-
ország pénzügyi helyzete szerepel.

Színészeti kiállítás lesz

Budapest, augusztus 25. Az orszá-
gos színészegyesület mai tanácsülé-
sén nagy lelkesedéssel elhatározta,
hogy 1926 augusztus havában nagy
szabású színészeti kiállítást rendez.
A tanácsülésen jelen volt Sallay
Géza országos színészeti felügyelő,
aki megígérte, hogy teljes erejével
támogatni fogja ezt a tervet.

A Déri-muzeum műkincseinek leltára

Részletesen megírtuk annakide-
jén, hogy Déri halála után az ösz-
szes muzeumi tárgyakat és általá-
ban a muzeumhoz tartozó egész
anyagot „agnoszálták” és leltárt
vettek fel. A leltári kimutatásokat
négy példányban készítették el és
ezek közül a család, a kultuszmi-
nisztérium, a muzeum és a város
kapott egyet-egyet. A minisztérium
példányát Czako államtitkár lehoz-
ta Debrecenbe, mikor az anyag át-
adása itt folyt. Ezt a példányt azon-
ban csak addig hagyták itt köl-
csön, míg a városát Sőreghy haza-
hozta. Sőreghy a napokban érke-
zett meg Debrecenbe és a magával
hozott példány magában foglalja a
négy különböző kimutatást az ag-
noszált anyagról, egyet arról az

anyagról, melyet Déri maga csoma-
golt be és vitt át a gárdapalotába,
de amelyet azóta szintén Debrecen-
be hoztak, továbbá magában fog-
lalja a Déri-muzeum nyomtatott
katalógusának azt a példányát, a
melynek lapjai közé iktatott tiszta-
lapokon Déri maga sajátkezűleg be-
írásokat, kiegészítéseket és jegye-
teket tett. Ez tehát rendkívül fon-
tos okiratszerű példány.

Mindezeket a városi levéltár kü-
lön őrizeti, okmányai között he-
lyezve el azokat. A városi tanács
most utasította a főlevéltárnokot,
hogy a Czako államtitkár által
ideiglenesen használatra átenge-
dett példányt terjessze be a tanács-
nak, hogy visszaküldhessék a kul-
tusztisztériumba.

Magyar-román fogolycsere

**Magoss dr. főhadnagyot, a belényesi Ciordas-féle
gyilkosság szereplőjét is kicserélik**

Budapest, augusztus 25. Nagy-
váradai jelentések szerint a Magyar
ország és Románia között megin-
dult fogolycsere során a rom-
án kormány Magoss Györgyöt is
kicseréli és a legközelebb induló
transporttal már átutalják Magyar
országnak.

A nagyváradai törvényszék pár
hétrel ezelőtt, mint jelentettük, 9
esztendei fegyháza ítélte Magoss
György állítólagos főhadnagyot,
mert a főtárgyalás során elhang-
zott tanuvallomások folytán beiga-
zolták vette azt a vádat, hogy Ma-
gossnak része volt a Ciordas-gyl-
kosságban.

A nagyváradai törvényszék foghá-
zában jelenleg 12 fogoly várja a

csereakció megindítását. Egy ré-
gebben meghozott egyezmény alap-
ján történnék a fogolycserek és leg-
utóbb is már minden el volt ké-
szítve egy transport átadására, a
magyar kormány le is küldte a ha-
tára az ellenszállítmányt, de a
csere nem történnék meg, mert a
román kormány megbízottai az
utolsó pillanatban újabb követelé-
seket támasztottak, tehát a nagyvá-
radi jelentésben szereplő foglyok
minden valószínűség szerint azok,
akiket már pár héttel ezelőtt kel-
lett volna kiadni Magyarországnak.
Hogy ebben a transportban
Magoss György is szerepelne, arról
még nincsen tudomásunk.

**Klebelsberg kultuszminiszter
válaszol Baltazár püspök
kecskeméti beszédére**

Budapest, aug. 25. Nagy feltü-
nést keltett Baltazár Dezső refor-
mátus püspöknek a református lel-
készegyesület kecskeméti kongresz-
szusán tegnapi elmondott beszéde,
amelyben többek között azt a kijel-
entést tette a püspök, hogy a pro-
testáns egyházat B. listára helyez-
ték, — továbbá aposztrofálta a kul-
tusztisztériumot, amely nem ta-
nusít kellő áldozatkészséget a deb-
receni egyetem iránt, szemben a
favorizált pécsi egyetemmel.
„Az Est” munkatársa beszélt
gróf Klebelsberg Kunó kultuszmi-
niszterrel, aki a következőket mon-
dotta:

— Hogy Baltazár Dezső püspök
ur a debreceni egyetem kiépítésé-
nek ügyét szövé tette, azt egészen
természetesnek tartom. — Pécsen
egyetlen új épületet emeltünk. Min-
den további munkálat Pécsen át-
alakítás volt, amely aránytalanul
csekély összegbe került. Teljesen
más a helyzet Debrecenben, ahol
parkszerű erdőben pavillonrend-
szer szerint hatalmas egyetemi te-
lepet létesítünk. Három évi minisz-
terségem alatt Debrecenben 3 kli-
nikát nyitottunk meg, a belgyógyá-
szati, sebészeti és gyermekgyógyá-
szati klinikát. A bonctani és tör-
vényszéki intézet, valamint a női

politika munkában vannak és min-
dent el fogunk követni, hogy az
egyetem telepeinek felépítése be-
fejeződjön.

— A felekezeti elfogultság tölem
teljesen távol áll. Katholikus em-
ber vagyok, aki egyházamat szere-
tem, mint a protestáns államfér-
fiak természetszerűen ragaszkodnak
a maguk egyházához, de végzetes
hibának tartanám, ha magyar ál-
lamférfi elkeseredést hintene a tör-
ténelmi egyházak közé és ezzel nem
zefünk ezer baját még felekezeti
harc felidézésével is tetéznék.

**A német belpolitika erős harcok
előtt áll**

Berlin, augusztus 25. Dr. Wirth,
volt kancellárnak a centrumpart-
ból való kilépése esetleg a párt bom-
lására fog vezetni, amely viszont
esetleg kormányválságot is idézhet
elő.

A kormánypart azt az időt,
amely a Reichstag összeüléseiig el-
fog telni, arra használja fel, hogy
Wirthtel megegyezést létesítsen.
Annai bizonyos, hogy a német bel-
politika igen erős harcok előtt áll.

Elsőrendű kelenföldi-üzlet !! Kardos László
cégnél
LEANY és FIU INTEZETI előírás szerinti
Dobrecen, Kossuth-u. 9.
Fehérneműek, Paplanok, Matracok készen és
Atapítási év
rendelésre nagy választékban. 1831.
Kiváló anyagok! Szakszerű kiszolgálás! Határozott árak!

Moszkva-Tokió 71 óra

Bécs, aug. 25. A Neues Wiener
Abendblattnak jelentik Moszkvából,
hogy tegnap oda érkezett egy ja-
pán repülő, amely Tokió és Mosz-
kva között 71 óra alatt tette meg
az utat, amelyet eredetileg 55 órá-
ra számítottak.

**Nyolc százalékos a városok
kölcsöne**

Budapest, aug. 25. A magyar vá-
rosok részére megállapított kölcsön
után tőke és kamattörlesztés fejé-
ben évenként 7 és fél—8 százalékos
fizetnek. Annyit kap minden vá-
ros, amennyire beruházási célokra
szüksége van és amelynek biztosí-
tésként a kölcsön összegének megfe-
lelő jövedelmet garantál. Minden
remény megvan arra, hogy a ma-
gyar városok dollárkölcsöne meg-
nyitja az amerikai piacot a ma-
gyar hitelletek céljaira és ezért
látzott gazdaságosnak ez a köl-
csön is, habár a különböző költsé-
gek eléggé megdrágították.

**Drágasági ankét lesz a népjóléti
miniszteriumban.**

Budapest, augusztus 25. Vass Jó-
zsef dr. népjóléti miniszter elnök-
lete alatt szombaton kezdődik a
drágasági ankét a népjóléti minisz-
teriumban és azon részt vesznek:
Bud János pénzügy, Walkó Lajos
kereskedelmiügyi és Mayer János
földművelésügyi minisztereken kívül
a különböző miniszteriumok szak-
referensei, valamint számosan a
véleményadásra felkért és kihall-
gatni kívánt különböző érdekeltsé-
gek is.

A beruházási program revíziós
munkálatai majdnem az egész vo-
nalon befejezést nyertek és az egyes
miniszteriumok hatáskörébe tar-
tozó intézményeknél a munkálatok
irányítását már folyamatba tették.
Ami az építendő új bérházaknak
ügyét illeti, a pénteki minisztertaná-
cson értesülésünk szerint döntés
történnék arra nézve, hogy a lakás-
építő állandó bizottság hatásköré-
ben történő építkezések céljára mi-
lyen és hány telket vásárol meg az
állam. Ugy tudjuk, hogy 12 kisebb
telek vételét határozta el a minisz-
tertanács, amelyen azután 12, na-
gyobb részben kétemeletes házat
építenek.

Óriási tűzhözszakadás Borsakában

Szabadka, augusztus 25. Ma dél-
után 4 órakor óriási felhözszakadás
vonult végig a Bácskán. A vihar
olyan heves volt, hogy két tem-
plom tornyát döntötte le. A buda-
pesti gyorsvonatot — Szabadkáról
Belgrádba menet — Nagyfény ál-
lomáson érte utól a vihar. A szom-
szédos sineken álló teherkocsikat
a szél a gyorsvonat sínparájára
döntötte, úgy, hogy a vonatot visz-
sza kellett tolni Szabadkára.

Szabadka, augusztus 25. A vihar
óriási méretei most kezdenek ki-
bonfakozni. Oszindez közszéghen a
ref. templom tornya ledőlt és egy
embert maga alá temetett. A vihar
egy ház tetőzetét is lesodorta s ez
is agyonütött egy embert. Palics
fürdő 600 kabinja közül a szélvihar
550 kabinat összetört, illetőleg bele-
sodort a tóba. Két csónak hat em-
berrel eltűnt és még nem került
meg.

A kár nagysága még tekinthető
át, de az már megállapítható, hogy
a jég elverte a szőlő és komlóter-
mést. A vihar megrongálta a táv-
író és távbeszélő vezetékeket úgy,
hogy csak Zomboron át és Buda-
pest felé használható a telefon.

**Kávészabban, vendéglőben,
fodrásznál követelje mindenképp
a Debrecenit.**

Rubinstein Erna: „sohsem tudom elfelejteni Debreczent, ezt a szép magyar várost“

Beszélgés a világhírű művésznővel autójáról, a rendőri noteszről, prágai sikeréről és arról, hogy miként bizonyította be Prágában, hogy magyar

Két-három nap óta egy pompás autó robot Debreczenben, amelynek kormánykerékét egy aranyzókefűrtű lányka tartja. Ez a székefűrtű lányka Rubinstein Erna, a világhírű hegedűművésznő. A rendőrposztok amint észreveszik a Fláth-kocsi női vezetőjét, azonnal leállítják a gépkocsit. A rendőrök odalépnek az autóhoz. — mintán szokatlan látvány: fiatal leány a kormánykeréknél:
— Szabad kérem a személyautók vezetésére jogosító gépjárművezetői igazolványt.
A kis művésznő nem jön zavarba, soffőr igazolványát átnyújtja a rendőröknek, akik udvariasan szatálnak — és a gépkocsi tovább robot...

Rubinstein Erna rokonai látogatására érkezett autóján Debreczenbe. — Munkatársunk felkereste, hogy megkérdezze legújabb élményei és terveiről.
A művésznő legutóbbi debreczeni látogatása óta semmit sem változott. Most is olyan kis filigran gracióz, mint mikor tavaly Debreczenben ezer és ezer ember előtt a Bika nagytermében mutatta be nagyszerű művészetét.
Nagyon kedves közvetlenséggel fogad a művésznő édesanyja és nagybátyja: dr Révi Nándor ügyvéd társaságában.
— Szombaton érkezünk meg az autóján Debreczenbe, kedves rokonaink meglátogatására. — kezdte zavartan. — Minden évben eljövök Debreczenbe, mert én sohsem tudom elfelejteni Debreczent, ezt a drága szép magyar várost, ahonnan elindultam.
— Pompás kis város. És milyen jó, milyen egyszerű az a kis strandfürdő. Hát csoda!
Ráterelődik a szó arra, hogy a művésznő autóját szombaton egy rendőr megállította és a soffőrt, ki persze nem volt más mint Rubinstein Erna, személyesen felírta.
— Ugy volt az kérem, — mondja — hogy szombaton kimentem a géppemmel a nagyerdei strandra. — A nagyerdő egyik tilos útjára kerültem. Amint azonban észrevettem, hogy az út, melyre rákanyarodtam, gyalog-út, azonnal visszafordultam. A rendőr azonban ott termett és felírt. Hibás nem vagyok. Nem lehet igazán feltételezni rólam a szabálytalanságot...
És ezek után a soffőri tudományokról beszélgettünk. Elmondta, hogy Amerikában tanulta ki a soffőri tudományt, majd Budapesten kapott új soffőr-igazolványt, miután ott rendes és új vizsgát tett a magyar bizottság előtt. Nem bírja eléggé dicsérni az autót, az autósportot. Csak az engedélyezett 25 kilométeres sebességgel nincs megelégedve. Ő repülni szeretne iramos sebességgel. Mint ahogy neve, művésze repül a dicsőség, a művészet széles szárnyán...
Legközelebbi programjáról elmondta, hogy bár hívják erősen vissza Amerikába, de bizony már nem megy újabb turnéra. Nagyon fáj az ízületek a hosszú amerikai turnék. Legközelebb Európát akarja beutazni...
Aztán a művésznő epizódokat mond el legutóbbi útjáról. Különösen érdekes részletekben bővelkedett prágai szerelése.
— Ugy volt az kérem, hogy a hatalmas koncert után a prágai lapok azt írták rólam, hogy „Hubermann óta még nem aratott egyetlen művész sem olyan sikereket, mint amilyent Rubinstein Erna

magyar vagyok s bizony a mamának egy hölgyvel szép kis konfliktusa támadt.
— De nem baj. Legalább Csehországban is megtudták, hogy Rubinstein Erna magyar.
És sok-sok érdekes epizód elmondásával tarkította meg a művésznő azt a rövid látogatást, melyet szükre szabtam, akarva nem akarva. — Hiszen már estére járt az idő és rohanni kellett... Az események után, Rubinstein Erna a kapuig kísért el, ahol már „befűtve“ várta gépkocsija. Pajkosan simogatta végig a szép autó motorfedőjét s bucsuzól megjegyezte:
— Reményltem, nem lesz baj abból, hogy felírt a rendőr... (m. 3.)

A sakkverseny ma befejeződik

A mestertorna győztese Knoch lesz — Az utolsó forduló — Johner a második helyre került — Izgalmas lesz a finis

A csaknem három hete tartó nemzetközi sakkverseny ma befejeződik. A mestertornának ma van az utolsó fordulója, s ezzel aztán el is dől a verseny eredménye. A győztes — most már minden valószínűség szerint — Knoch mester lesz, aki kilenc és fél ponttal vezet Johner előtt, akinek nyolc és fél pontja van. Mindamellett megtörténhetik az a meglepetés, hogy az utolsó fordulóban Knoch veszít, Johner pedig nyer, s akkor a két mester egyforma pontszámmal kerülne ki a mérkőzésből. — Ez a meglepetés megtörténhetik, de valószínű, hogy Knoch győzni fog Seitz ellen, vagy

legalább is remít ér el s így megszerzi az első helyet.
A harmadik hely feltétlenül dr Tartakoweré, sőt ha a mai játszmában győz, Johner pedig Steiner ellen veszítene, úgy Tartakower jutna a második helyre.
A többi helyezéskor hasonló változások történhetnek. — Epen ezért a mai utolsó forduló küzdelmei rendkívül érdekeseknek ígérkeznek, mert kimondottan a mai játszmától függ a verseny eredménye.
Az alábbi táblázatban közöljük a mesterverseny eredményeit és a szerzett pontszámokat:

Sorszám	A mesterjatszma versenyzői	Vajda Ar.	Asztalos	Vukovic	Johner P.	Dr. Nagy G.	Prokes L.	Dr. A. Seitz	Grünfeld	Tartakower	Steiner L.	Mattison	Przeplorka	Havasi K.	Knoch	Pontszám	Helyezés
1	Vajda Árpád	●	1/2	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1	0	1	5		
2	Asztalos L.	1/2	●	0	0	1/2	1	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	0	4 1/2	
3	V. Vukovic	1	1	●	1/2	1	1	1/2	1/2	0	1/2	1	0	1	0	6 1/2	
4	Johner Paul	1/2	1	1/2	●	1	1	1	1/2	0	0	1	1	1	0	8 1/2	
5	Dr. Nagy Géza	1	1	0	0	●	0	0	0	0	1	1	1	0	0	4 1/2	
6	Lad Prokes	1/2	0	1/2	0	1	●	1	0	0	0	1	1/2	1	0	5 1/2	
7	Dr. A. Seitz	1	1/2	1	0	1	0	●	1/2	1/2	1	0	0	1/2	1	5 1/2	
8	E. Grünfeld	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	●	1	1/2	1	0	1	0	7	
9	Dr. Tartakower	1/2	1/2	1	1	1	1/2	0	1/2	●	1/2	1	1	1/2	1/2	8	
10	Steiner Lajos	1/2	1	1/2	0	1	0	1/2	1/2	1/2	●	0	0	1	0	5	
11	Mattison	0	1/2	1	0	0	1	0	0	1	0	●	1	0	0	4 1/2	
12	Przeplorka	1	0	0	0	1/2	1	1	0	1	0	1	●	1/2	0	5	
13	Havasi Kornél	1/2	1	0	1	0	1/2	0	1/2	0	1	1/2	1/2	●	0	5	
14	Knoch H.	0	1	1	0	1	1	1	1/2	1	1	1	1	1	●	9 1/2	

Az utolsó fordulóban a következő párok mérkőznek: Dr Seitz—H. Knoch, Grünfeld—Prokes, dr Tartakwer—dr Nagy, Steiner—Johner, Mattison—Vukovic, Przeplorka—dr Asztalos, Havasi—dr Vajda.

Ady-ünnep a Hűvösvölgyben

Eméktáblát állít a Park-szanatórium
Szép és megható ünnepség gyűjti össze ma délután a budai Hűvösvölgyben Ady Endre leghivebb tisztelőit. A Park-szanatórium igazgatósága dicséretes áldozatkészséggel emléktáblával jelzi meg azt a szobát, ahol a beteg költő két ízben is hosszabb időt töltött. Az ünnepség fényét a nagy magyar kritikuskak, Schöpflin Aladárnak az emlékszéke fogja emelni. Az emlékeztessé vált szanatóriumi szoba falát máttól kezdve a következő sorok ékesítik:
„Itt lakott várurként az ő legkedvesebb Hűvösvölgyében egyedül, csöndben 1913 százszinti őszén s 1914 első hónapjaiban az Élet és Halál nagy költője Ady Endre“.
„...Az élet helyett nem jöttek csak órák“.

Ady debreceni hívei, akik tavaly örvendő szívvel ünnepelték az Angol-Királyné éttermében az első Ady-emléktábla leleplezését Csonkamagyarországon, bizonyára lelkesedéssel veszik tudomásul a huszadik század halhatatlan magyarja iránti kegyeletnek ez újabb megnyilvánulását.

Tűzoltóvizsga a Stern-kefegyár telepén

Debreczen sz. kir. város hivatásos tűzoltó főparancsnoksága által — Debreczenben — 1925 augusztus 17. napjától 27-ig rendezett tűzoltó szaktanfolyam záróvizsgálata 1925. évi augusztus 27-én, délelőtt 8 órai kezdettel, Stern József és testvére kefegyár Rt. Böszörményi ut 3-ik számú gyártelepén lesz megtartva.
Program: 1. A tanfolyamhallgatók elméleti vizsgálata. 2. Tanfolyamhallgatók gyakorlati vizsgálata (fecskeendő és egyéb tűzoltószerek iskola és gyors szerelése, taktikai támadások; a taktikai gyakorlatok egy része tényleges szalmakazal, faépület stb. tüzeiken lesz bemutatva). 3. Kézi tűzoltókészülékek (Minimax, Minimax-Tetra, Total; gyakorlati bemutatása tényleges tüzeiken. Továbbá Dräger-féle léggző készülék és Pulmotor gyakorlati bemutatása. 4. Debreczen város hivatásos tűzoltósága mentői vizsgát nem tett tagjainak vizsgálata. 5. A Magyar Országos Tűzoltószövetség szolgálati érdemeinek kiosztása a debreceni tűzoltóság tagjai részére. 6. Bevonulás a tűzoltólaktanyába, ahol Debreczen sz. kir. város és Hajdú vármegyei Tűzoltószövetség választmányi ülést tart.

Kiknek kell levelezni a vízvezetékével.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés 308—1925. hkg. sz. határozatával a vízvezeték szabályrendelet 4-ik §-át újból hatályba léptette. E szerint mindazon utcaikon, ahol vízvezeték és csatornázás van, minden háztulajdonos, kinek háztulajdonosként évi 200 aranykoronánál nagyobb bérjévedelme van, köteles házat 1926. október 1-ig a vízű főcsővel összekötni s legalább a kifolyó csapot felállítani és üzemben tartani.
Ezen rendelkezés nem vonatkozik azon házak tulajdonosaira, akik a házi vízvezetéküket annak idején tanácsi felhívás alapján visszaszereltették.
Ennélfogva felhívja a város érdekelte lakosságát, hogy a vízvezeték bevezetéséről fenti határozat rendelkezései, mert különben ellene a vízvezeték szab. rend. 85. §-a alapján fog eljárni.
Debreczen, 1925. augusztus 27.

Városi Tanács.

Ha férfi vagy! Végy férfi ruhát Gerőnél! mert ott nagyon intányosan vásárolhat.
GERO ERNO férfi, fiu és gyermek ruha áruháza.
Debreczen, Piac ucca 69. szám (közvetlen Uilmann fűszerüzlet mellett).

NAPONTA FRISS TÖLTESÜ, JÉGBEHUTOTT világos és barna palackos sör
Csanak József K. R. T.
fűszer- és csemege kereskedésében
TELEFON 70. DEBRECZEN, PIAC-UTCA 51 SZAM

Két csodarabbi harcának következménye: bűnügy a debreceni törvényszéken

Hamis milliós bankjegyek forgalombahozatalával vádolva Debrecenbe kísérték az olaszliszkai csodarabbi fiát -- A vizsgálóbíró előtt azzal védekezik, hogy a hamisított bankjegyeket apjának haragosai csempészték a perselybe

Néhány nappal ezelőtt Sátoraljaújhelyen is hamis egymillió bankjegyek kerültek forgalomba s ennek híre nagy izgalmat keltett. A sátoraljaújhelyi rendőrség a nyomozást megindította s ennek az lett az eredménye, hogy az olaszliszkai csoda-rabbi fiát: Friedländer Sámuelt őrizetbe vették s ma átkísérték a debreceni törvényszékre.

A szenzációs bűnügy részleteiről a Debrecen munkatársa az alábbiakat jelenti:

Amidőn a sátoraljaújhelyi hamis egymillió bankjegyek forgalomba kerültek, a sátoraljaújhelyi rendőrség belekapcsolódván a nyomozásba, ennek az lett a következménye, hogy a múlt héten, csütörtökön kiderült, hogy egész nagy köteg milliós bankjegy érkezett az újhelyi postahivatalhoz.

Gyanus egy millió

Mikor a sátoraljaújhelyi postahivatal kezelőbizottsága a pénzeseményt átvizsgálta, abban több igen gyanus egymillió bankjegyre talált. A gyanus leletről azonnal jelentést tett a postafőnökségnek, amely megállapította, hogy a pénzeseményt az olaszliszkai postahivatal küldötte be. A gyanus bankjegyeket azonnal külön választották és értesítették az olaszliszkai postahivatalt, felhívta egyben, hogy a legsürgősebben állapítsa meg, ki volt a pénzküldemény feladója. Az olaszliszkai postahivatal az ottani csendőrség segítségével azonnal a nyomozáshoz látott és hamarosan megállapította, hogy a gyanus pénzküldemény feladója Friedländer Sámuel, olaszliszkai kereskedő. Ezek megállapítása után jelentést tettek a kir. ügyészségnek, amely tekintettel arra, hogy az elmúlt időben több hamisított milliós bankjegy került forgalomba, a legszélesebb nyomozást rendelte el és intézkedésre Friedländer Sámuelt is őrizetbe vették s beszéltették az ügyészség fogházába. A kir. ügyészség felhívta az államrendőrséget is, indítson vizsgálatot a milliós bankjegyek terjesztői után. A rendőrség úgy vasárnapon, mint hétfőn a legerőteliesebben nyomozott s megállapította, hogy Friedländer Sámuel, a sátoraljaújhelyi Belvárosi Takarékpénztárnál a múlt héten 9 darab hamis egymillió bankjegyet akart beváltani.

Elégetett bankjegyek

A bank pénztárosának gyanúja támadt a bankjegyek iránt, nem akarta azokat átvenni és értesíteni akarta mindjárt a rendőrséget. — Friedländer Sámuel ekkor valami ürüggyel visszakérte a bankpénztárosától a bankjegyeket; amikor kezébe kapta, azonnal ketté tépte azokat, majd gyorsan gyufát gyújtott, elégette és elrohant a bankhelyiségéből. Megállapították, hogy távozása után nyomban Olaszliszkára ment haza. A bankpénztáros az esetet jelentette a rendőrségnek, amely figyelni kezdte az olaszliszkai kereskedőt.

A takarékpénztár fiókja már ekkor felhívta figyelmét a hatóságoknak a hamisítványokra, annál is inkább, mert az volt a gyanúja, hogy Olaszliszkáról küldték szét az utóbbi időben a hamis bankjegyeket.

A sátoraljaújhelyi postahivatalnak legújabb bejelentése azután erőltetett lendületet adott a nyomozásnak. Friedländer Sámuel kihall-

gatását azonnal megkezdték, hogy megállapítsák, miképpen kerültek a hamis bankjegyek hozzá. Friedländer Sámuel vallomásaiban előadta, hogy apjától kapta a hamisítványokat, a hozományra, előlegül. Eddig több, mint száz darabot hozott már forgalomba.

A sátoraljaújhelyi rendőrség megállapította, hogy az Olaszliszkán feladott és jelenleg a rendőrség őrizetében levő bankjegyek különböznek azoktól a hamisítványoktól, amelyeket a budapesti rendőrségnek a közeli napokban sikerült megtalálni. A Friedländer által forgalomba hozott hamisítványokon a női fej az eredeti barnás szín helyett teljesen sötét; a piros nyomású széria kissé meg van törve és a Magyar Pénzjegynyomda Rt. Budapest jelzés sokkal világosabb, de eltér az eredeti nyomástól. Friedländer Sámuel beismerte azt, hogy a hamisítványok Borsodmegyében, Abaujban, Zemplénben, Heves megyében és Szabolcs megyében kerültek forgalomba. Ezek megállapítása után a sátoraljaújhelyi rendőrség körözvényben értesítette az ország összes rendőrségeit, miután egyes jelek szerint nemcsak Olaszliszkáról, de az ország más helyéről is terjesztették azokat és sürgős jelentéstételre kérte fel őket.

Friedländer Debrecenbe kísérik

Az őrizetbe vett Friedländer Sámuel a sátoraljaújhelyi kir. törvényszékről tegnap hajnalban átkísérték a debreceni kir. törvényszékhez, mert bűnügyében a tábla területi székhelyén levő kir. törvényszék jogosult ítéletet hozni.

Friedländer Sámuel tegnap reggel érkezett meg Debrecenbe egy börtönőr kíséretében. Az olaszliszkai csoda-rabbi fiát azonnal leültették a törvényszéki fogházba, ahol a második emelet egyik cellájában helyezték el. Az ügy iratait pedig Mező Sándor kir. ügyésznek osztották ki, aki még a délelőtti folyamán ügyészi indítványt tett a vizsgálóbírósnak.

Azután szakértővel megvizsgáltatta a bűnjelként lefoglalt 6 darab egymillió bankjegyet, melyek közül egy meg volt égetve. Miután azokról kiderült pontosan, hogy közönséges hamisítványok, így az iratokat a vádindítvánnyal együtt áttették a vizsgálóbíróhoz.

Mit mond a csodarabbi

Tegnap délelőtt azután Friedländer Sámuel felvezették a kir. törvényszék vizsgálóbíróhoz, ahol dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd azonnal megkezdte kihallgatását.

A 22 éves Friedländer Sámuel a kihallgatás során kijelentette, miszerint neki semmi része sincs a hamis bankkártyák gyártásában. Elmondta, hogy ő körülbelül egy családi bosszu folytán került a bűnügybe.

Előadása szerint a jelenlegi börtönkereszturi csoda-rabbi és az ő családja között harc folyik. Erre az adott okot, mert a korábbi börtön-

rogkereszturi csoda-rabbi, akit Sajele néven ismert az egész világ; s akinek igazi neve Stern Izidor volt, hónapokkal ezelőtt elhalván, ennek utódja vindikálta magának a csoda-rabbi címet.

Vizsont Friedländer Hermann, orszliszkai rabbi, aki neki édesapja, azt állította, hogy nem Stern a Sajele fia, hanem ő a csoda rabbi. Ebből valóságos „hívta” keletkezett s ebbe a hívek is belekapcsolódtak. De azt, hogy ki a csoda-rabbi, végérvényesen nem tudták még ma sem eldönteni.

Sajele életében nagyon sok pénzt hordtak össze számára és vallási célokra hívei. Halála után aztán a hívek nagyrésze Friedländer Hermann rabbi perselyébe vitték obulusaikat.

A fiatal Friedländer azután még azzal is védekezett, hogy valószínű a családjával rossz viszonyban levő Sajele rokonság, vagy azoknak barátai helyezték el az olaszliszkai rabbi perselyébe a hamis bankjegyeket. Sem ő, sem apja nem is gyanították, hogy a milliósok hamisítványok.

Az idő előrehaladottságára tekintettel dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd felbeszakitotta Friedländer Sámuel kihallgatását s azt ma újból folytatják. Fogva tartása felett ma lesz döntés. A kihallgatás után lekísérték Friedländer Sámuelt cellájába.

Az ügy fejleményei és élénk érdeklődéssel tekintenek.

A strandbotrány hullámai

Szigoru intézkedések a nagyerdei uszodában — Nők — fértak nem használhatnak közös kabint — A vasárnap botrány a rendőrség elé kerül

A város minden rendű és rangú lakosát két nap óta ugyszólván egyéb sem foglalkoztatja, mint a vasárnap strandfürdői botrány. A kinos botrány ügye most már a rendőrséget foglalkoztatja. A botrány ugyanis rendőri szempontból kihágásnak minősül és mint ilyen valószínűleg csütörtökön fogja tárgyalni dr. Szabó Gyula rendőrkapitány, kihágásbíró. Minden attól függ, hogy a tanuk mit vallanak, mert a botrány szereplői, — egy a férfi, mint a nő — tagadják, mint ha kihágást képező cselekményt követtek volna el a kabinban. Érdekes, hogy a kinos botrány után a leányt orvosi vizsgálat alá vet-

ték, amelynek eredménye reá nézve kedvező. A fürdő felügyelője több kabinost jelentett be tanúknak valamint megjelenik a tárgyaláson Váry Sándor tornatanár, a fürdő felügyelője és vallomást fog tenni a botrány lefolyásáról. — Fontos lesz annak a leánynak a vallomása, aki legelőbb figyelmeztette a kabinost, aztán Váry tanárt, hogy kibánnak a 113. számú kabinban. — Ez a leány bécsi és Debrecenben nyaral, egyesek tudni vélik, hogy ismeretségben áll a botrány férfi szereplőjével és figyelte őt.

Egyébként a városi uszodában szigorú intézkedéseket léptettek életbe, nehogy hasonló botrány a jövőben megismétlődhessen. — Így Váry Sándor tornatanár, a fürdő felügyelője, elrendelte, hogy ezután a fürdő egyik oldalán levő kabinokba csak nők mehessenek, a másik oldal kabinjait pedig csak a férfiak használhatják. Szigorúan tilos a férfiak kabinjába a nőknek bemenni vagy fordítva. A másik intézkedés, hogy a fürdőben nagyobb számú rendőrlégenység vigyáz a rendre és a közérkölcsekre.

A botrányuk ugylátszik kihatása van a fürdő látogatottságára is, mert tegnap például, dacára a rekkenő hőségnek, feleannyi közönség volt mint máskor. Valószínű azonban, hogy ez csak muló jelenség, miután minden intézkedés megtörtént, hogy a jóízű közönség is zavartalanul látogathassa a fürdőt.

Férfi és fiu ruhát

csakis a

MAGYAR RUHAIPAR

Bika-szálló alatti

férfi és fiu ruha áruházában vegyen, mert annak áru tartósak, árai pedig nagyon olcsók.

Vászon és nyári öltönyök leszálított árban kaphatók.

Poloskák

svábbogarat, tücsköt, 24 óra belüli mindenki kiüríthatja aszabadalmazott regisztróval. Olcsó árban kapható

STERN

testüküzletében, FIAC-U.10, Békányi szobában.

Garantált minőségű botrány és szigorú ellenőrzés napról napra!

Hírek

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ?

Hazánkban jobbra borult az idő, esők azonban csak a nyugati részekben fordultak elő. Hazánkban jobbra borult az idő, esők azonban csak a nyugati részekben fordultak elő. Hazánkban jobbra borult az idő, esők azonban csak a nyugati részekben fordultak elő.

Jóslat: Zivataros eső és 11-12 fokos idő várható.

SÓHAJ

Bárcsak Te nap volnál
S én volnék az árnyék:
Amerre ragyognál,
Mindig arra járnék.
Meghúzódni csöndben,
Senki meg nem látva,
Bárcsak teljesülne
Lelkem leszebb álma.

(Gelenczey Miklós.)

Pásty Ferenc rendőrfőparancsnok hivatalában. Pásty Ferenc rendőrfőparancsnok szabadságáról visszaérkezett és hivatalát újból elfoglalta. A rendőrfőparancsnok szabadságának jórészt Budapesten a Pasteur-intézetben töltötte. Ugyanis kisleányát egy veszett kutya megharapta s miután úgy ő, mint felesége is érintkezett a lányával, így védőtások végett ugy Pásty Ferencnek, mint feleségének a Pasteur intézetbe való beutalása szükségessé vált.

Nádossy országos főkapitány a vitézzé avatott rendőrökhez. Nádossy Imre országos főkapitány a tegnapi napon vitéz Borbély Imre őrmester, vitéz Pásti János őrmester, vitéz Nagy Gábor őrmester, vitéz Szörnyei Pál rendőr, vitéz Tóth János rendőr, vitéz Tóth II. Károly rendőr, vitéz Takaró János rendőrőrmester és vitéz Szilágyi Gábor rendőrségi kézbesítőhöz megleghangú levelet intézett vitézzé avatásuk alkalmával.

A belügyminiszter is képviselteti magát a tüzoltótanfolyam záróvizsgáján. Az a nagyszabású tüzoltó fizeti tanfolyam, mely most folyik Debrecenben, befejezéséhez közeledik. A hallgatók képzettségüket és a tüzoltóvisztségre való rátermettségüket a 27-én tartandó záróvizsgán fogják beigazolni. Ez alkalomra a Stern-kefégyár igazgatósága átengedte a gyár területét a tüzoltó főparancsnokságnak, abból a célból, hogy a gyárban a vizsga alkalmával „keletkezett igazi tüz” eloltása körül módjuk legyen a jelölteknek képességükről vizsgálni.

Rakovszky Iván belügyminiszter képviselteti magát a vizsgán és erőtől a körülményről táviratban értesítette a polgármesteri hivatalt. A belügyminiszter erről az elhatározásáról a következő táviratot küldte:

„Mihez tartás végett értesitem, hogy a hivatásos tüzoltóság által rendezett tüzoltói szaktanfolyam záróvizsgájára képviselőként dr. Kontz Endre osztálytanácsos, Kurbánszky László tüzrendészeti előadóval felvő hó 26-án este Debrecenbe érkeztek.”

Csütörtökön térzene lesz. A m. kir. 11. honvéd gyalog ezred zenekara Nöth Antal főkapitány vezénylete alatt csütörtökön délután 5 órakor a nagyteremben — kedvező idő esetén — az alábbi opera műsorral térzenét tart: 1. Katonák kara. Faust operából; Gounod. 2. Carmen operából; Bizet. 3. Hugenották; opera; Meyerbeer. 4. Fekülváltás; Meyerbeer.

Tegnap este a villám belecsapott egy villamoskocsiba és az egyik Simonyi-úti villába

Emberéletben nem esett kár

Tegnap este felé hatalmas vihar vonult keresztül Debrecen város felett, sűrű villámlásokkal. A villám a Nagytemplom előtt belecsapott a 4. számú villamosba, amely zsufolva volt utasokkal. Szerencsére senkinek sem lett baja az ijedségen kívül, ellenben a kocsiréz-alkatrészei megolvadtak, motorháza pedig teljesen tönkrement, úgy, hogy használhatatlan állapotban vontatták be a remisbe. A villám a városban több helyen lecsapott. Leginkább villámhárítóba, a melyek felfogták és levezették.

A villám a Simonyi ut egyik villájának tetején levő villámhárítóba is belevágott. A villa akói éppen vacsoránál ültek. Ezeket a villám által keletkezett légnyomás felborította. A családnak azonban komolyabb baja nem történt.

A villám városzerte belevágott több helyen a villamos vezetéki hálózatba is, aminek következtében az egyes városrészekben a világításban kisebb zavarok voltak.

A vihart hatalmas zápor követte, mely a tiltakodt meleg után lehűtötte a levegőt.

Tűz, mozi, új színpad . . .

Tűzvizsgálat, moziismerle a Csokonai-színházban

A Csokonai-színház néhány nap múlva új szezonra nyitja kapuit. Rendes szokás, hogy ennek megtörténte előtt a tűzvizsgáló-bizottság vizsgálatot tart az épületben.

Az idei szezonot megelőző vizsgálat tegnap délután folyt le. A bizottság elnöke Csűrös Ferenc dr., Debrecen köznevelődési tanácsnok. Megjelent még dr. Vásáry István h. polgármester, dr. Tudós Kálmán tisztifőorvos, kormányfőtanácsos. Vass Károly dr. tanácsnok, a közigazgatási ügyosztály vezetője, dr. Ronesik tüzoltóparancsnok, Szegedy mérnök, a világítási vállalat képviselője és a bizottság többi tagjai csaknem kivétel nélkül.

A tűzvizsgálatot a színpadon kezdték. Mindenekelőtt megvizsgálták a záporkészüléket, mely vizzel árasztja el a vasfüggönnyel tűz esetére. Kardoss. I. igazgató kiadta a „vizvezényszót”:

— Tűz!

Abban a pillanatban a csaphoz robbantak s pillanatok alatt ömlött a víz a vasfüggönyön végig. A bizottság megállapította, hogy tűz esetén a nézőtér biztosítva van afelől, hogy a színpadról a tűz nem terjed át.

Ezután megvizsgálták a mozgóvetőket. Ezek tűzveszélyesek, de Kardoss igazgató bejelentette, hogy az új vetőket már régen megrendelték. A bizottság határozata értelmében az összes veszélyes vetőket kifogják cserélni.

A földszinten a támlásszékek karfáin a bárosnybetétet leszerelik, mert az már szakadozott és az egészségre is ártalmas, amennyiben bacillusfészkeké válna.

Aránylag rövid vitát provokált a színházi mozgó ügye. A bizott-

ság felment a II. emeleti erkélyre, melynek középső bejáratánál helyezték el a vetítőkamrát.

A bizottság tagjai többen szóltak a kérdéshez. Egyöntetűen megállapították, hogy az épület nem bírja meg mai állapotában a tűzbiztos, nehéz vetítőkamrát, melyet vasbetonból kell építeni. Azt is megállapították, hogy lehet ott tűzmentesen berendezni a mozgót. Ez azonban olyan nagyszabású építkezést igényel, ami olyan sokba kerülne, hogy aligha lesz képes Kardoss színingazgató fedezni a költségeket.

Kardoss meg is jegyezte, hogy a leghelyesebb az lenne, ha a város illetékes helyen lépéseket tenne az irányban, hogy az egyik mozgót adják át a Csokonai-színháznak. Kijelentette a direktor azt is, hogy ha a bizottság a második emeletet aggályosnak tartja, szívesen feladja a vetítőkamra céljára egy páholyt az első emeleten, a városi páholy mellett.

A bizottság végül is kimondta, hogy a mozgószínház berendezését teljesen tűzmentes készülékekkel, illetve szerkezettel létesíthetőnek tartja. Ilyen értelmű jelentést tesz a bizottság az ügyről a városi tanácsnak.

Miután az összes helyiségeket bejárták, visszatértek a színpadi részre, ahol dr. Ronesik tüzoltóparancsnok elmagyarázta a Spinkler-készülék mibenlétét. Ez — amint tegnap megírtuk — nagy kiterjedésű esőhálózatból áll, melyen minden méternyi távolságra egy-egy vizszórórózsát szerelnek fel. Hatvan fokok melegenél a vékony ólom-biztosítók kiolvad és óriási mennyi segítő vizet automatice a tőzre. Az egész berendezés 6—700 millióba kerülne. Ebből a pénzből — je-

gyezte meg Kardoss — felépítem vasból az egész színpadot, mely tűz biztos lesz.

A bizottság megállapította, hogy az új színpad aligha kerülne annyiba, mint a védőkészülék és annak a reményének ad kifejezést, hogy néhány éven belül felépíthetik az új színpadot, amit különben is egyedül helyes megoldásnak tartanak.

A tűzvizsgálat este félhat órakor ért véget.

Tóthegyről

Elmentem a debreceni strandra életemben először, mondhatom nagyszerűen szórakoztam; vasárnap délután volt, az emberek erői süttették magukat a napon s lubickoltak a vízben, kitörő örömmel nyújtottam át a szabadjegyemet; ötezetet fizettem a lepedőért, ötezetet a dresszért, 10 ezret a kabinosnak, hogy ne kellessen várni sokat, igaz, hogy ezt este felé elfelejtette már a kabinos ur s tette ezt oly negédesen, hogy utolsó smucinának éreztem volna magam, ha nem adtam volna újbóli ötezetet neki, mivel ruhátár is van s itt is ötezetet adtam s mivel frizurám is van, de fésűt nem hordok magammal, egy külön kabinosnak külön 3 ezret adtam fésűhasználatért, villamos szabadjegyem még nincs, tehát ki 3 ezer és be 3 ezer koronáska, így aztán egyszóval, hogy ugymondjam, mint boldog strandfürdő szabadjegytulajdonos egyszor való lubickolásért fizettem összesen 34 ezer koronát.

De nem sajnálom ezt a kis összeget, mert részem volt egy kitünő, sőt nagyszerű kabaréelőadásban. Ugy kezdődött a dolog, hogy több fiatalember tulontul komolyan állt a trambulínon, az Istennek se ugrottak volna a vízbe; néztek és néztek, hát én is néztem, de becsületsszavamra nem láttam semmit, pár öreg ur is szeretett volna nézni, csak hogy nem engedték őket fel a trambulínról. Ezek az öregurak elkezdtek morogni, a végén egy nagy morgás volt az egész strand, aminek az lett a vége, hogy 3 rendőr kezdett silbakolni egy kabin előtt, a 3 rendőr körül pedig az egész strandközönség silbakolt, aztán egy kipirult arc fiatalember elkezdett — szóval — hadakozni a 3 rendőrrel, aztán — na igen — végre valahára kinyílt a kabinajtó és kilépett rajta kérem Hölgyeim és Uraim, mondom szabadjeggyel 34 ezer koronáért szemtanúja lehettem, hogyan éljenek meg 1000 ember egy hőlgyet. Nem mondom, pfujoztak is, de tessék ellenni, az éljen az több volt. De, hogy miért éljenek és pfujoztak, azt most sem tudom, mert amit a városban beszélnek, mesebeszéd. Hétfőn reggel megint elmentem, kedd reggel megint, most már nem sütkérezett ezer ember a napon s önkéntelenül felvetődött bennem a gondolat, hogy direkt nem érdemes elmenni hétköznapon a strandra, amikor az ember szabadjegy mellett 34 ezer koronát költ vízre és napra.

(Kikeriki).

A fiatalok új bírja a debreceni törvényszéken. Ismeretes, hogy Dancs György dr. hirtelen elhunytával megüresedett a fiatalok felett ítélkező bírói szék s így most új bírót kell ebbe a pozícióba kinevezni. Erre a megbízásra két bíró van tervbe véve: dr. Iváncsik József, a Koháry tanács szavazó bírja és dr. Jeney Sándor törvényszéki bíró, jelenleg egyes bíró. A végleges döntést a közel napokban dr. Kesserű Lajos kuriai bíró, a debreceni törvényszék elnöke fogja meghozni, szabadságáról való visszatérése után. Mind a két tervbe vett bíró érdemes s kiváló tagja a debreceni törvényszéknek.

Az idei őszi sesont 5 reklám cikkel nyitja meg a

HAVAS harisnyaárúház

Bádogos ucca I. sz. (Tilza-palota)

- 1 pár selyem harisnya minden színben . . . 39,000 K
- 1 drb kötött divat mellény selyem elejével . . 195,000 „
- 1 pár 1° svéd keztyű félig bélelt 29,000 „
- 1 drb flor női nadrág 35,000 „
- 1 pár selyem flor divat harisnya azurral . . 29,000 „

Kötött kabátok, gyermek garnitúrák női- és férfi-mellények legolcsóbb bevásárlási helye.

„FIGYELJÜNK A CÉGRE.”

A Könyv-évkönyv megnyitása.

Tegnap este tartotta megnyitóját az ország legnagyobb vándor évkönyve: a híres Könyv-évkönyv. A közönség a hatalmas, — 3600 nézőt befogadó — nézőteret zsúfolásig megtöltötte. A műsor mindvégig magas nivóju volt és nem egy száma a világvárosok műsorának impresszióját keltette. A gazdag műsorból magasan kiemelkedett The Walley idegfeszítő mutatványa, a Könyv-évkönyv táncosport nagyszerű tánc, Könyv-évkönyv Róbertnek, a legfiatalabb ugrólovásnak bravuros lovaglása, — a Harrison akrobaták száma és Kóbor Jancsinak, a közkedvelt énekes bohócnak énekszámai. A évkönyv, amely csak hat napig marad Debrecenben, — ma este fél 9 órakor, teljesen új műsorral tartja előadását.

— *Lajos napja a rendőrségen.* Tegnap Lajos napján Sággy Lajos rendőrfőtanácsos előtt tisztelgett a kapitányság felügyelői és fogalmazói kara és a hivatalfőnökök melegen gratuláltak. A népszerű főtanácsost különben tegnap a városból is sokan felkeresték legjobb kívánságaikkal.

— *Változás a vasúti forgalomban.* F. évi augusztus hó 27-től kezdődőleg Püspökladány—Szeghalom között az 5363. személyszállító tehervonat közlekedését beszüntetik és helyette ugyanezen naptól kezdve az 5363. a) személyszállító tehervonatot helyezik forgalomba. Az 5363. a). Szeghalomból 13 óra 37 perckor indul és püspökladányba 17 óra 13 perckor érkezik.

— *Eltűnt gyengeelméjű leány.* A Kisszepes 41. szám alatt lakó Papp Istvánné Julianna nevű leánya már születése óta gyengeelméjű, akinek az a mániája, hogy elcsavargó. A szerencsétlen leány tegnap újra elcsavargott. Halálráműlt szülei a leány eltűnését bejelentették a rendőrségen. Elrendelték kövözését.

— *A mohácsi vész 400 éves évfordulója.* Pécsről jelentik: A Mohácsi vész évfordulóját augusztus 29-én ebben az évben is a szokásos szerény keretek között fogják megünnepelni, de jövőre a 400 éves évforduló alkalmából a megünnepelést annál szélesebb körben akarják megtartani.

— *A Coty-parfüm Debrecenben.* „Coty“! Erre a névre Ah-ot kiált a legtöbb debreceni nő. Coty a francia parfümkirály, akinek illatszerrei az ékességét, az izlést jelentik, akinek parfümjeiből minden Párisi járó idegen becsapós egy két üveggel, míg a könyörtelen vámbívatónak zord ábrázattal el nem konfiskálja. Lapunk egyik Párisi járt barátja most levelet kapott Borderage ur, a Coty-cég igazgatója Magyarországra jön s Debrecen is fel fogja keresni. A Coty-cég tudvalevőleg egyik legnagyobb francia napilapnak is tulajdonosa. Így a debreceni újságírók érdeklődéssel várják a „Kollégát“. Majd adunk neki tiszteletpléddant az összes debreceni lapokból, hátha neki is eszébe jut tiszteletpléddant adni a Coty-ból?

— *Nyomozók a eszmarablókat.* Tegnap számunkban megírtuk, hogy a vásárokról haladó szekereket a borszeményi országúton megátamadták s Varga István eszmaradmester szekeréről 15 pár eszmarát elloptak. Az elloptak eszmarát szúrán V. J. Bólyi vannak. Valószínű, hogy a 15 pár eszmarát az erdőben elrejtették. A rabló utónlók ellen még mindig nyomoz a csendőrség. Azonban még nem sikerült nyomukra akadni.

Betörték a nagylétei postahivatalba

A betörők csak leveleket vittek magukkal

Hétfőn reggel óta nagy szeszé-
ciója van a közeli Nagyléte község-
nek. A nagylétei postahivatalt is-
meretlen tettesek feltörték, kirabolták és elmenekültek. A betörők garázdálkodásáról munkatársunk az alábbiakat jelenti:

Vasárnap este a nagylétei posta-
hivatal vezetője a rendes időben bezárta a hivatalt, majd pihenni tért. Hétfőn reggel 8 órakor, midőn nyitni akart, a legnagyobb meglepetésére a postahivatalt feltörve találta. Azonnal bement a hivatalba s telefonált a nagylétei csendőrségre, amely kis idő múlva megjelent a postán és a postahivatal vezetőjével hivatalosan szemlét tartott a betörők garázdál-

kodásának színterén.

Pontosan megállapították, hogy a betörők kibontogták a hivatal hátsó ablakát s azon át hatoltak be a hivatalos helyiségbe. Ott feltörték az egyik íróasztal fiókját s onnan magukhoz vettek 17 darab bel-földi levelet, 3 darab amerikai ajánlott levelet, 5 darab amerikai levelet és egy ajtókulcsot.

A csendőrség a helyszíni szemle után a nyomozást bevezette. A postahivatal vezetője táviratban bejelentette az esetet a debreceni postaigazgatóságnak és a debreceni kir. ügyészségnek is.

A nagylétei csendőrség a nyomozást megkezdte, de még eddig nincsen eredmény.

Egy 70 éves öregember állott tegnap a debreceni törvényszék előtt rablással vádolva

„Elhallgass te vénasszony, mert agyonütlek“

A debreceni törvényszék Koháry tanácsa egy 70 éves öreg ember, — névszerint Szilágyi Lajos, a Bihar megyei Henczi községből való garázdálkodó felett hozott tegnap délelőtti ítéletet.

A görnyedt járású, eszmas, két-kötényes, nagyothalló, meg pipa-zaeskos öreg ember azzal volt vádolva, hogy ez év július 30-án, éjszakának idején behatolt özvegy Weisz Sámuelné bezárt padlásába s onnan 200 kilogramm búzát lopott. A vádirat szerint Weisz Sámuelné másnap felelősségre vonta Szilágyi Lajost, aki felfortyanva ilyesmit mondott: „Elhallgass, te vénasszony, mert agyonütlek“.

A csendőrség nyomozott ebben az ügyben, melyről jelentést adott be, de Szilágyi Lajos szabadlábon maradt; ugyanis vagyonos ember s öreg korára való tekintettel nem kellett attól tartani, hogy megszökik.

Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a debreceni törvényszék Koháry tanácsa, amikor is a tanácselnök a vádirat felolvasása után megkérdezte Szilágyi Lajost:

— Megérti, öreg, hogy mivel van

vádolva?

— Nem értem én kérem, már csak azért sem értem, mert nem tudom, mivel értik abba az írásba a csendőr urak; árulás az egész mifene, kérem szépen, mert én nem loptam, hanem kölcsön kértem azt a búzát a zsidó asszonytól; mondtam is én azt a csendőr uraknak, kértem őket, hogy állítsák szembe velem a vénasszonyt, ezért aztán a csendőr urak képen vágta, engem, aki hát már régebb idő óta vagyok Hencziben.

— Van magának vagyona, öregem?

— Hát egy egy kevés vóna. Ezután a védő két okmányt nyújtott át a törvényszéknek, melyek szerint Weisz Sámuelné elismeri, hogy ő 160 kg búzát adott kölcsön Szilágyi Lajosnak, amit szeptember 1-ig kell az adósnak visszafizetnie, természetesen, 40 kg buza kamattal együtt.

A törvényszék helyt adott a védő érvelésének s a büntetlen előéletű, meghurcolt öreg embert a vád- és következményei alól felmentette. Az ítélet jogerős.

Saját kezével ásta ki

meggyilkolt kedvesét

A zebegényi gyilkos bevalotta a gyilkosságot és maga ásta ki az elrejtett holttestet

Budapest, aug. 25. Ma reggel derült ki a zebegényi gyilkosság története, amelynek tettese Poós Kálmán Máv. szerelő. A gyilkosság még július 11-én történt és csak most 6 hét után került napvilágra a zebegényi erdőben meggyilkolt Polónyi Rózsi holtteste. Poós éveken át viszonyt folytatott Polónyi Rózsi-val. Juniában egy vasutaskirándulás rendezését vállalta magára. A kirándulás előkészítése céljából barátjával Zebegényre ment, ahol késő estig maradtak együtt. Amikor már besötétedett, a

vasutállomás felé indultak, utközben azonban Poós eddig még meg nem állapított okból revolverrel agyonlőtte Polónyi Rózsi-t. Akkor visszatért Budapestre és a kérdézősködők előtt úgy nyilatkozott, hogy Polónyi Rózsi Amerikába ment. Most vasárnap újabb kirándulást rendeztek a vasutasok Zebegénybe és Poós két társával együtt kiment, hogy az ebédet megrendeljék. Amikor társaival Zebegénybe érkezett, Poós Kálmán nagy nyugtalanság fogta el, ami annyira fokozódott, hogy társainak várattla-

nul vallomást tett a hat hét előtti gyilkosságról. Állítása szerint, amikor mulatság volt az erdőben, félre vonultak és kettős öngyilkosságot készítettek magukon elkövetni, Ő háromszor rálőtt az asszonyra. Azután saját magára is lőtt. — Az asszony meghalt, ő azonban életben maradt.

Poós vallomására csendőri bizottság ment ki a zebegényi erdőbe, ahol Poós elvezette a csendőröket arra a helyre, ahol a meggyilkolt asszony feküdt és ott kezével szét-hányta a földet a már oszlásnak indult tetemről. Ezután Poós tovább vallott, aminek során bevallotta, hogy néhány nap múlva a gyilkosság után a zebegényi erdőbe ment, hogy a holttestet elássa. Majd azt is elmondta, hogy azóta hazament Kassára is s édesanyjának bevalotta a gyilkosság elkövetését, aki azt a tanácsot adta neki, hogy menjen vissza Pestre és valljon be mindent.

Közérdekű levelek

Néhány szó a strandfürdői botrányhoz.

Kaptuk a következő sorokat:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Megbotránkozással olvastam én is ezt a kis történetet, mely vasárnap óta élénken kiszíneze és elferdítve, Isten tudja, hogy milyen és mennyi változatban foglalkoztatja városunk eseményekre éhes lakosságát.

A helyi lapok a köz érdekekben diszkréten foglalkoznak az ügyvel, azonban egy újság most is van, a mely a töle öt év óta már megszokott darva hangot nem tudja elhagyni és ez az újság a „Hajduföld“. Ez az újság mostan sem azt nézi, hogy az igazságot keresse önzetlenül és pártatlanul, nem azon van, hogy az ügyet tárgyilagosan bírálja, hanem így meg úgy zsidózik.

Előttem igazán furcsán veszi ki magát ez a véresszájuskodás, ez az örökös zsidózás, amikor ugyanez a lap az egekig magasztatja ugyanakkor a zsidó Rózsa Jenőt és a magasztaló cikk végén láttam, hogy az az egyesület, illetve annak tagjai szívesen veszik a javukra rendezendő box-mérkőzést a zsidó Rózsa Jenőtől...

Ugyanez a lap, amely midőn az antiszemizmust habzó szájjal hirdeti, ugyanakkor tele van zsidó cégek hirdetésekkel, tehát önmaga küldi ugyanakkor a magyart a zsidóhoz vásárolni, mikor ugyanakkor azt mondja neki: Üsd a zsidót! Hol itt az a sokat emlegetett következetesség, mert erkölcsöt csupán csak az hirdethet, aki maga is nem vizet prédikál és bort iszik...!

Igen sokat lehetne még írni ezekről a dolgokról, de aki tud még helyesen itélni, az ennyiből is megértette azt, amit el akartam mondani. Megbántani, megsérteni senkit nem akartam, csupán az igazságot mondtam el. Aki azonban bántani érzi magát, szívesen szolgáljon bővebb felvilágosítással, én „a rohadat keresztény“ és mégis egyedül magyar-ruhás.

Nagy Sándor.

— *Halálozások.* Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Tóth Ferenc ref. 3 hónapos, Hortobágyi halastó, — Gáti Lajos ref. 2 hónapos, Pesti-u. 4., — Kovács Barnabás rk. 3 hónapos, Oláh Károly-u. 9., — Oláh Miklós gk. 4 hónapos, Mikepérsi-ut 3., — Széles Sándor ref. 5 hónapos, Debrecen. — Gvarmati István ref. 18 hónapos, Bellegelő 140., — Kiss Magda Róza ref. 1 napos, Bercsényi-u. 64., — Gila László gk. 63 éves, Hid-u. 8., — Szilágyi Géza ref. 17 éves, Petőfi-tér 12., — Foga Gyula ref. 21 napos, Kőcsu-u. 47.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

sejmelek, divat/flanelék és mindenféle

ŐSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.

Kirakatainkat szíveskedjenek figyelemmel kísélni.

Aszódi és Róth divatruháza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.

Tisztviselőknék 5 százalék kedvezmény.

Eltűnt urasszony

Budapest, augusztus 25. Szikra Jenő ny. najós kapitány bejelentette a főkapitányságon, hogy felesége, született Bóhm Anna, azzal távozott el lakásukról, hogy a Margitszigeti strandfürdőre megy, onnan azonban nem tért vissza és azóta semmi életjelet nem adott magáról. Minthogy a 30 éves urasszony beteges, attól tart, hogy valami baleset érte. A rendőrség keresi.

Elfogott dühöngő ördög

Budapest, augusztus 25. Gerstner Imre 30 éves géplakatos hétfőn délután a lakásából nagy lármával kirohant az udvarra egy nagy konyhakéssel és szaladgálva, mindenkit leszurással fenyegetett meg. A ház lakói között nagy riadalom támadt. Az előhívott rendőrnek sikerült a dühöngő embert lefegyvereznie és bevinni a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy Gerstner Sándor közveszélyes ördög aki nemrégiben szabadult ki a tébolydából. A rendőrségről az Angyal földi elmeorvosintézetbe szállították.

— **Öngyilkos festőművész.** Budapestről jelentik: Czako Béla 38 éves festőművész reggel édesanyja lakásán felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka valószínűleg az, hogy nem tudott az utóbbi időben eleget keresni és alkohol szenvedélyét nem tudta kielégíteni.

— **Ki tud róla?** Lahner Aurél, a miskolci 10. honvéd gyalog ezred tartalékos századosa, vagy bárki, aki tud hollétéről, fontos közérdekű ügyben címelt sziveskedjék közölni Balla Lajos, volt tartalékos főhadnaggyal, a szombathelyi anyakönyvvezetővel.

— **„A Nemzet” Szent István napi száma.** „A Nemzet” ünnepi számában újra a magyar irodalmi nagyságok illusztris csapata vonul fel szebbnél-szebb, szenzációs írásaival. A halhatatlan „egri remete” kezdi meg a díszmenetet, aki mulhatatlan értékű novellájával bódítja el a jongóinak seregét. Utána az élő irodalom két nagy halhatatlana: Herczegh Ferenc és Rákosi Jenő káprázlat el egy-egy gyönyörű írással. Utána többi irodalmi jeles emberünk értékes művei következnek. A költők közül Reményik Sándor, Csengery Gusztáv, Varga Béla dr., Szegedy László stb. vonulnak fel. Igen érdekes a közgazdasági szemlé is Németh Jenő, a kiváló szaktekintély szerkesztésében. A lap feladás szerkesztője Szegedy László. — **Kiadóhivatal:** Szentkirályi utca 23. Szerkesztőség: Eszterházy utca 4-a. Előfizetési ár egész évre hat-százézer, félévre háromszázézer, negyedévre százötvenezer korona.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: — Mandel Jenő kereskedősegéd, fiú László. — Tóth Lajos fodrászsegéd, leány Ilona Irén. — Horvát Gábor kishérlő, leány Ilona Hajnalka. — Cseh Lajos béres, fiú Sándor. — Egri Lajos földm., leány Magdolna Anna. — Erdei Antal bolti szolga, fiú József. — Matkó István kishérlő, fiú József. — Szabó János vasesztergályossegéd, leány Ilona. — Csige Sándor kishérlő, fiú János, Mezei Ferenc ablaktisztító, leány Teréz. — Vigh József magánhivatalnok, leány Ibolya, Gabriella. — Zeit Dezső rendőrfelügyelő, leány Edit Jolán. — Biró György béresgazda, leány Katalin. — Horváth Mátyás kondás, leány Erzsébet. — Gömöri Karolin háztartás, fiú halvaszületett. — Klein Sándor gulyás, leány Róza Gizella. — Kiss Juliánna pincérelány, leány Magdolna Róza. — Laki Mária cseléd, leány Mária.

SPORT

Gáspár Jenő Debrecenben.

Gáspár Jenő rekordjavítási kísérlete lesz a DTE vasárnapi atletikai versenyének szenzációja. A kiváló rekorderbajnok ugyanis vidéken mindig jobban ugrik, mint a fővárosban, különösen a jó állapotban levő nagyerdei sporttelep alkalmas lesz, hogy immár évtizedes magasugró rekordunk a múlté legyen. A DTE versenye a MASz keleti kerülete által rendezendő „Magyar ország legjobb vidéki ifjúsági versenyzője” címért folyó országos ifjúsági vidéki bajnoki versennyel egyidőben rendezetik, amely versenyre az ország legjobb ifjúsági atletái vonulnak fel. A verseny aug. 30-án, vasárnap d. u. lesz a DTE sporttelepén.

A legjobb

magyar ifjúsági atléták

startolnak vasárnap a DTE atletikai versenyén, amelyen az összes kerületek legjobb ifjúsági atletái fognak versenyezni a „legjobb magyar vidéki ifjúsági atléták” címet. A DTE nagy gondal készíti elő a vasárnapi versenyt, hogy a kiváló sporteseménynek ígérkező verseny a legjobban sikerüljön.

A „Budapesten keresztül” uszóverseny

az MTK 18 éves csodaszója, Páhok István nyerte meg nagy fölényrel 1 óra 1 perc 54 mp. alatt, 2. Turnovszky (MAC), 3. Szabó (VAC). A csapatversenyben a MAC-ot hirdették ki győztesnek, azonban a rendezés sok kívánnivalót hagyott hátra és a pontos utánszámítás szerint a csapatversenyt is az MTK nyerte.

A Herendi-vándordíjra,

amelyért a vidéki kerületek ifjúsági válogatott csapatainak kellene küzdeni, csupán a keleti és a déli kerület nevezte be ifjúsági válogatott csapatát, míg Budapesten a KISOSz, ILSz és a MLSz adta le nevezését. A budapesti csapatok külön mérkőznek és a körmérkőzés győztese kerül össze a Dél-Kelet mérkőzés győztesével. A mérkőzés színhelye még nincs megállapítva.

A DEAC házi uszóversenye.

A DEAC ma, szerdán délután fél 6 órai kezdettel a nagyerdei Városi Uszodában tartja házi uszóversenyét. A versenyen részt vehet mindenki, aki DEAC tag, vagy tagja akar lenni. Minden szám első négy helyezetteje be lesz nevezve a DEAC augusztus 30-iki országos versenyére. A versenyre belépti díj nincs. Este 8 órakor az Egyetemi Körben uszó szakosztályi ülés.

TUZSDE

Az aranykorona árfolyama

Egy aranykorona árfolyama a dollár pénárffolyamán 14.380 papirkorona.

Terménytözsde.

A mai terménytözsden az irányzat lanyha volt, főleg buzában és rozsbán, a többi cikke nagyjából változatlanok voltak.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki 382.5—85, egyéb 380—82, 77-es tiszavidéki 387—90, egyéb 385—87, 78-as tiszavidéki 390—92.5, egyéb 390—92.5, — 79-es tiszavidéki 392.5—95, egyéb 390.5—92, zab 245—265, tengeri 265—270. — A többi változatlan.

Ferencvárosi sertésvásár.

Maradvány 483, érkezett 440, eladott 91, zártvárosi maradvány 9, érkezett 17 sertés, 11 süldő, üzlet nem volt. Árak: Fialat könnyű 18—19, nehéz 21—21.5.

Zürichi zárlaton

Páris 24.45, London 25.08, Newyork 516, Milánó 19.55, Brüsszel 23.50, Hollandia 208.10, Berlin 122.90 Bécs 0.0072.55, Szófia 3.75, Prága 15.30, Varsó 85, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.225, Bukarest 2.60.

Az utolsó franciák is elhagyták
Düsseldorfot

Düsseldorf, augusztus 25. Ma délután 9 óra tájban a francia megszálló sereg utolsó csapatai, egy gyalogsági osztag és egy huszárezred elhagyták Düsseldorf városát. A düsseldorfi hídfő közel negyedfélelvi megszállás után ezzel ismét felszabadult. A csapatok a Rajna hidon keresztül vonultak a Rajna-balparti megszállott területre. Semmiféle tüntetés nem történt.

Felfüggesztés: PÁLFI JÓZSEF

Kérdje a T. H. könyv- és lapkiadó vállalat

Vyomatott a Tiszántúli Környezetben

Diák sapkák

minden iskolához
Levegő sapkák minden
szemben kaphatók
Szabó János üzletében, ref. püspöki
pálya, a Nagytemplommal szemben.

Friedmann Ignác és Fia

női divat és konfekció nagy áruháza
Debrecen, placz-utca 65. szám
(Szent Anna-utcával szemben.)

Értesítjük a vásárló közönséget, hogy eredeti modelljeink

női- és leány felöltőkben

megérkeztek és már most óriási választékban
idény előtt a legolcsóbban beszerezhetők. —

Üzletünk ezenkívül az őszi idény minden új-
donságaival dusan fel van szerelve.

Hitelképes egyének előnyös felté-
telek mellett,
részletre is vásárolhatnak.

A mozgósínházak műsora:

Vígyszínház: Claire Windsor szereplésével: Ki ad többet értem? Modern mese a házasságról és az igaz szeretetről, színjáték 8 felvonásban. Kísérő: Smokkék műkedvelnek, 2 felv. burleszk.

Jön: Péntektől Farkasok csodája, képek Franciaország történetéből 1461-ben.

Uránia: Két sláger: Égő vonat, romantikus kaland 5 felv., Constanca légy a feleségem, filmjáték öt felvonásban. Shirley Mason szereplésével.

Jön: Péntektől Rózsahegy Kalmán a címszerepben! A cigány. Szigligeti Ede örökbecsű népszínműve filmen.

Meteorban esütörtökön közki-vá-natra „Vérpad árnyékában” (Édesapám) Világattrakció. Előadások 7 órától.

— **Vitán Lászlót szabadlábra helyezték.** Annak idején hart adtuk Vitán László dr. bűnügyéről, mely nagy port vert fel és amelyről a legkülönbözőbb formákban tárgyaltak városzerte. Már akkor megirtuk, hogy Vitán dr. szülei megállapodnak a bankkal, melyet 258 millió korona erejéig károsított meg s az Alföldi Takarékpénztár a feljelentést vissza fogja vonni. Ez meg is történt, s tegnap Vitán László dr.-t — ki az ügyészség fogházában már vizsgálati fogságban volt — szabadlábra helyezték. Vitán dr. tegnap délután már el is hagyta a törvényszéki fogházat.

— **A szőnyegcsempészes ügye.** Annak idejében a „Debrecen” részletes tudósításokat közölt arról a szédületes vámcshalásról és szőnyegcsempészetéről, amelynek főszereplője Izsák Zsigmond debreceni szőnyegkereskedő. A csempészet ügye nagy port vert fel Debrecenben, mert sokan belekeveredtek. Mint értesülünk a vámhivatal már befejezte a vizsgálatot s az ügy iratait áttették a pénzügyigazgatósághoz, ahol az ügy előadójá Rauchmann pénzügyőri felügyelő, Ugy informáltak lapunkat, hogy a terheltek és a kincstár között ugynevezett vámegyezség jön létre, azonban ennek ellenére is az ügy aktáit átteszik a kir. ügyészségre, ahol vizsgálat lefolytatását fogják elren-

— **Mit hirdet ma az Ingóságközvetítő?** (Kálvin-tér 19., ref. püspöki bérpalota, a Fűvészker-utcai oldalon. Telefon: 11-99.) Mindenkinek tudnia kell, hogy az Ingóságközvetítő új helyiségében: Kálvin-tér 19., ref. egyházi bérpalota a Fűvészker-utcai oldalon, költözött át. Az Ingóságközvetítőre ugyanis mindenkinek szüksége van. Ha valamit el akar adni, csak az Ingóságközvetítőhöz fordulhat. Elfogadjunk megbízást egész lakás-, üzlet- és iroda-berendezések, hagyatékok eladására, beraktározására. Ha bármit venni akar, mindenekelőtt jöjjön el az Ingóságközvetítőbe. Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett beszerezhet, ha itt vásárol. Páratlan alkalmi vételek régiségekben, dísztárgyakban, közszükségleti cikkekben, butorokban, stb. Tekintse meg állandó kiállításunkat! Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: férfi és női ruhákat, vásznakot, kanavásznakot, futószőnyegeket, csinkefüggönyöket, hat személyes porcellán étszervizeket, evőeszköz-készleteket, inga-, fali- és ébresztő-órákat, szentképeket, szobrokat, sodrony-ágybetéteket, varrógépeket, mindenféle székeket, gyönyörű szalon-garnitúrákat, — egész- és fél-hálókat, magános ágyakat, ebéldíványokat, ruhaszekrényeket, asztal- és tornvos-spórokat és mindenféle ingóságokat. — A világhírű amerikai Underwood-írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelhetők meg részletfizetésre is.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassék az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szöveg 8000 korona, minden további szöveg 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés-evelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Harmathynál. — Fűvészkert 14. H21
Fehér és színes filekalapok 110 ezer koronáért kaphatók Matta Anna. Csemete-u. 10. 170
1. gyermektelen úri család elfogad 2 diákot teljes ellátásra. Kálvin tér 15. 590
Zongorát, németet, legújabb módszer szerint tanítok. Thaly Kálmán utca 12. F224
Dunántúli ebédkoszt 3-4 úriember részére kapható. Szappanos-u. 29. H293

LAKÁS, ÜZLET

Zsidó gimnázium közelében íz. gyermekeket teljes ellátásra elfogad ort. úri család. Simonffy-utca 54. sz. F188
1. család 2 iskolai tanulókat ellátásra elvállal. Hatvan-u. 36. kereszt épület.
Gyermektelen házaspár egy középiskolai leányát teljes ellátásra elfogad Zagyvai, Késes-u. 64. 4-ik ajtó.
Háromszobás lakás mellékhelyiségekkel butorozva kiadó. Megtekinthető délután 3-6-ig Maróthy György-utca 41. 475
Szolid leány, esetleg iskola tanuló is, lakást kaphat íz. családnál. Hatvan-utca 36. Keresztépület.
Két középiskolai tanulókat teljes ellátásra elvállalok. Hunyadi-u. 20. Keresztépület.
2 vagy 3 szobás, lehetőleg modern lakást keresek. Lelépést fizetek. Ajánlatot Debreczen kiadóhivatalába „Lakás” jelígre kérek. 569
Üzlethelyiséget Csapó-utca legjobb helyén átadó. Cim a kiadóban. 574
Teljes ellátásra elfogad két vagy három íz. diákot íz. úri családnál. Eötvös-utca 59. F289
Különbejárattal butorozott szoba kiadó. Bercsényi-utca 46. F290
Elcserezném központban levő utcai egy szoba, konyha, fűkamarából álló lakásomat közeli kertivel is, villanyberendezés átadásával. — Darvay, Kőlesei-utca 5., balra 1 ajtó. Csapó-utca mellett.
Irodának két ablakos világos szoba azonnal kiadó. Darabos-utca 7. H292
1 vagy 2 szobát mellékhelyiségekkel butorozatlanul albérletbe keresek, esetleg teljes ellátással. Ajánlatokat Debreczen szerkesztőségébe „Házaspár” jelígre kérek. 568
Üzlethelyiséget, kisebbet keresek forgalmas utcában. Sallayné, Csapó-utca 47. H301
Modern utcai egy szoba konyhás lakás központban házigazda belegyőzésével átadó. Cim a kiadóban. F207
Kézimunkáüzlet, forgalmas helyen elköltözés miatt azonnal átvehető. Cim a kiadóban. F284
Két középiskolai tanulókat teljes ellátásra elvállalok. Gelberger méészáros, Csemete 7. F283

ÁLLÁST KAP

Egy teljesen képzett napszabó felvétetik Frank József és Testvére cégnél. F282
Szövmunkások, gyakorlattal felvétetnek. Széchenyi-utca 42. H291
Gyári munkások felvétetnek, tanoncokat fizetéssel szerződtek. — Vasbutorgyár. H297
Manikűr kisasszony azonnal felvétetik. Széchenyi-utca 57. Toura. 572

KERESLET

Tanulót fűszerüzletbe felveszek. Vadász, Eötvös-u. 11. 549
Szobaleány, minden tekintetben feltétlen megbízható, hosszabb bizonyítvánnyal, szeptember 1-re felvétetik. Kossuth-u. 29., utcai lakás. 546
Több vagon tengeri befogadására alkalmas göréti keresek a város belterületén. Telefon 15-11 sz. 586
Kalapcsere. Szemklinikán elcsereztet kalapot kérem elhozni. Azon urat is kérem, aki tud róla, jöjjön el, mert a kalapra nagy szükségem van. Szappanos-utca 29. H289
Méhviaszt magas áron vesz Harmathy, Fűvészkert-utca 14. H302
Felsőbb éves egyetemi hallgató középiskolai tanuló oktatását elvállalja. Cim a kiadóban. F285
Zongorát bármilyet megvételre keresek. Cim a Központi ékszerésznél (Stassk). F286
Veszek készpénzben vagy kölcsönben 150 hektoliterig használt, elsőminőségű használt boroshordókat 500-650 literesig. Ajánlatot kérek Molnár Lukácshoz, Kossuth-utca, Városháza alatt. H250
Teherészethez 40 millióval társat keresek. Fejőstehenet tejjaszonra teletésre is elfogadok. Cim: Weisz fűszerüzletben, Deák- és Teleki-utca sarok. H262
Mérleket 5-10 mázsa hordképességű, súlyokkal keresünk megvételre Műkőgyár. Telefon 10-93. 20a
Buzakélesztőt 25-100 mázsaig nagy fedezetre keresek. Értekezni Weisz fűszerüzletben Deák és Teleki sarok. F206

ELADAS

Használt, jó személyautómobil — eladó. Érdeklődni Kut-u. 18. H283
Petőfi-tér 7. alatt eladó jó karban levő szállodai berendezés. Asztalok s egyéb berendezési tárgyak. H276
Eladó Singer centrálbabin női-gép. Kut-utca 50. H280
Boreladás, ezerjő, rizling, hordó és vagonfételben. Fajalma kis és nagy fételben, napi áron: Rázsó Gyula utca 23. Blazsek. H237
Orosz eladó a Csapó-kerf, Jánosi utca 75. számú ház, mely áll két szoba, egy konyha és szűzszobából, szép gyümölcsös kerttel, esetleg részletfizetésre is. Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. — Értekezhetni: Népszövetségi Hitelszövetkezet, Király utca 5. sz. alatti helyiségben.

Boreladás. Elsőrangú, 120 hektó, rizling, ezerjő, nagyban és hordónként, napi áron kapható Molnár Lukács termelőnél, Kossuth utca, a Városháza alatt. H249

Bor, saját termésű, hordónként eladó. Markbreit, Péterfia 11. F217
1600 négyszögöl szőlőföld terméssel eladó. Értekezni Hajdubágyos, állomás mellett. Vendéglőben. F242

Méhkaptárak, Boconádi és Országos eladók, Károly Ferenc József-ut 8-B.

800 négyszögöl prima fekete föld kertészetre bérbe kiadó. Köntöskert, Bezerédi u. 34. 465

Eladó közeli községben levő, bőséges gázforrással és jömenetelű vendéglővel bíró, gyógyhatású fürdő. Bővebb felvilágosítás Bercsényi 73 alatt nyerhető. 287

Eladom: Liba-kerf, Szegfü utca 39. számú, egy szoba, konyha, kamara, mellékhelyiségekből álló házamat, bekerített udvarral, — 120 négyszögöl telekkel, berendezéssel együtt, vagy a nélkül. Vétel esetén a lakást átadom. Értekezhetni a tulajdonossal a helyszínen. 474

150 kat. hold fekete föld eladó Biharban, vasúti állomás mellett. Épület nincs. Azonnal átvehető. — Ugyancsak Biharban eladó 300 kat. hold tanyás birtok. Átvehető egy 1500 kat. holdas haszonbérlet. Megbizott: Dr Thury László ügyvéd, Debrecen, Sas utca 3. 487

Tőcsökert, Margit-utca 5. számú ház 2 hold földdel eladó. Azonnal beköltözhető. 573

Eladó Sárádon 38. sz. lakóház mindenféle gazdasági épülettel. — Értekezhetni Nagy József géptulajdonosnál Sárádon. H294

Egy literes, fél és háromnegyedeliteres palackok kisebb és nagyobb mennyiségben eladók Félégyházy János cégnél, Piac-utca 65. H295

Eladó egy jókarban levő kerékpár. Erzsébet-utca 26. sz. H290

Hosszu Bősendorfer zongora elsejéttől kiadó. Értekezhetni Vénkert, Domokos Lajos-utca 20., délelőtt 8-10-ig. Telefon 11-08. H299

Kijátszott Tancser-hegedű eladó. Varga-utca 4. Piribauer. 571

7 légkörös 4-es cséplőgarnitúra teljes felszereléssel eladó. Értekezhetni lehet Hajduduháza, Fehér Miklós 333. 575

Cséplőgarnitúra elköltözés miatt sűrűsben eladó. — Cséplőszekrény 1921. évbéli Hoffer Schrantz 1000 mm. 4 légkörös 8 HP. Schuttleworth idős, de teljesen kifogástalan. Ár megegyezés szerint. Megtekinthető Konyáron, Hegedűs lelkésznel. F288

Kis családi ház, két nagy szoba, előszoba mellékhelyiségekkel, villany, vízvezeték, csatorna csinos udvarral, azonnal beköltözhető, eladó. Vendég-utca 81.

Vendég-utca 74. alatt 3 szoba, — konyha, vízvezetékkel, kamara, — kert, 35 millióért eladó. Értekezni Csapókerfben, Kjsfaludy-utca 18. H298

VEGYES

Napom! Minden rendben van. Vizumom szeptember 17-ig érvényes. Választ várok, mikor és hány napra utazzunk? — Milliő esőket küld Bolygó. H300

„Hol a boldogság mostanában” je ligére levél van, átvehető a Hajdúföldnél. H296

Deutsches fräulein gesücht zu einen Mädchen von 5 Jahren. Cim a kiadóhivatalban. 579

Azonnalra is kiadó szoba, konyha speizből álló lakás, esetleg butorozva 2-3 szolid urnak. Patai-utca 18. 578

Egy kitünő jó kerékpár eladó. — Király-u. 5. H270

Aronyot ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát legmagasabb áron vesznek
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

Fürdőszobás balkonos butorozott szoba azonnal kiadó. Simonffy-utca 13. II. 5.

Sürgösen eladó Nyilas telep, Kossuth Lajos-utca 5. számú ház két szoba előszoba, konyha azonnal elfoglalható. 577

Eladó Bethlen-u. 68. sz. szép nagy ház. 4 szobás beköltözhető lakással, istállóval. 568

Megjelent! Megjelent!
Fontos könyvújdonosságok.

Dr. Ilyefalvi Vitéz Géza:
Államháztartástan (Pénzügytan)
Alapár 15.—

Dr. Marton Géza:
A római magdnjog (Eleminek tankönyve)
Alapár 19.—

Oláh Gábor:
A Tájos fu
Alapár 5.—
Szorzószám 7000

Most jelent meg! Ujdonság!
Zoltai Lajos:
Települések, egyházas és egyháztalan falak c. értekezése. Botli ára 40000 K

„Méliusz”
könyvkereskedés
Debreczen.

Butor

kizárólag jó minőségben részletre is kapható
Weinstock Henriknél
Apolló butorüzlet, Miklós-u. 2.

Figyelem! Tankönyvcseré! Már megkezdődött!

Tavalyi tankönyveit becserelem csekély ráfizetéssel ez évben használtakra. — Használt tankönyveket féldrón adok. — Fizetek, irószerek, rajzeszközök és mindenféle papírru olcsó áron. — Ne sajnálja a társadságot, meg lesz leve, hogy milyen olcsón vásárol, ha eljön a Bathyanyi-u. 6. sz. alá, az

Alföldi könyv- és papírkereskedésbe.

Szénsavval telített **EVA VIZET IGYUNK**

Üdi! — frissit

Megrendelhető: Márkus Jenő Hatvan-utca 22. sz.
Telefon: 14. Házhoz szállítva a legolcsóbb viz.